

Absorbția fondurilor UE accelerează, în ciuda presiunilor fiscale

(Interviu cu Simion Crețu, directorul general al ADR Centru)

Creșterea TVA din 2025 a avut un impact limitat asupra proiectelor finanțate din fonduri europene, fiind absorbită în mare parte prin mecanismele bugetare existente sau suportată de beneficiari, fără a genera blocaje majore. În paralel, ADR Centru a înregistrat o

intensificare a activității de contractare și implementare, cu rezultate solide în absorbția fondurilor și perspective de accelerare în 2026, după cum ne-a spus Simion Crețu, directorul general al ADR Centru, în cadrul unui interviu.

Reporter: Cum au fost percepute măsurile fiscale adoptate anul trecut în cadrul proiectelor europene încheiate prin Agenția pe care o conduceți?

Simion Crețu: Din modificările fiscale majore apărute în

cursul anului 2025, doar măsura de creștere a cotei standard de TVA, care s-a aplicat începând cu 1 august 2025, putea să influențeze proiectele de investiții în lucrări de construcții sau achiziții de echipamente derulate prin

programele finanțate de noi. Cu toate acestea, măsura nu a dus la dificultăți majore în implementarea proiectelor. În cazul proiectelor derulate de către autoritățile publice locale majorarea a putut fi suportată din bugetul de finanțare,

unde există o linie alocată cheltuielilor neprevăzute și are o alocare procentuală de circa 10% din valoarea proiectului. În cazul în care acest procent este mai mic sau nu acoperă

(continuare în pagina 42)

SIMION CREȚU:

"Nivelul macroeconomic și geostrategic este mult mai evident și consistent în discuții și impact pentru instituții de tipul Reprezentanței Comisiei Europene în România și al ministerelor care coordonează fondurile europene de coeziune sau New Generation".

(urmare din pagina 40)

diferența, atunci cheltuiala respectivă devine cheltuială neeligibilă și este suportată de beneficiar.

În cazul proiectelor derulate de către mediul privat, TVA nu este o cheltuială eligibilă, deci e inclusă în categoria cheltuielilor neeligibile și reprezintă cofinanțare asigurată de către beneficiar. Dacă IMM-ul era neplătitor de TVA, iar această creștere a dus la creșterea cheltuielilor beneficiarului, atunci această diferență va deveni o cheltuială neeligibilă suportată de beneficiar.

Valoarea fondurilor europene alocate beneficiarilor rămâne aceeași, conform contractului, iar perioada de implementare a acestora se poate prelungi, dacă e necesar. Echipele noastre colaborează cu beneficiarii și urmăresc permanent realizarea activităților prevăzute în proiecte și atingerea indicatorilor stabiliți de beneficiari. În cazul unor modificări sau la întâmpinarea unor probleme, prin întâlniri și discuții se susțin beneficiarii în identificarea și propunerea de soluții legale pentru implementarea cu succes a proiectelor.

Reporter: Sunt influențați potențialii investitori care doresc să atragă fonduri UE de contextul actual macroeconomic și geostrategic?

Simion Crețu: Nivelul macroeconomic și geostrategic este mult mai evident și consistent în discuții și impact pentru instituții de tipul Reprezentanței Comisiei Europene în România și al ministerelor care coordonează fondurile europene de coeziune sau New Generation. La acel nivel se urmăresc și se stabilesc regulile la nivel macro și geostrategic în ceea ce privește viitorul țării. Aceste instituții sunt constant în dialog cu marii investitori sau cu agențiile de rating, care au interese sau afaceri în România, motiv pentru care doar la acest nivel se poate vorbi concret despre impactul acestei influențe.

Însă, din experiența proprie de Autoritate de Management și Organism Intermediar, în permanent contact cu reprezentanții mediului privat de nivel micro, mediu și mare, putem spune că modificările macroeconomice sau geostrategice se reflectă într-un anumit timp și într-o anumită măsură, la nivel local sau regional, afectând adaptabilitatea, flui-

ditatea sau dezvoltarea oricărei economii.

În ceea ce privește IMM-urile de pe PTJ, au existat beneficiari care au fost influențați de contextul actual macroeconomic și geostrategic (ex: tarifele pe schimburile comerciale).

Referindu-ne strict la sfera activității noastre, potențialii investitori sau, în cazul nostru solicitanții de fonduri care doresc să atragă resurse pentru dezvoltare, se interesează din timp de oportunitățile existente și, în măsura în care se încadrează pe regulile de finanțare și criteriile de eligibilitate, depun cereri de finanțare. Știm că bugetul pentru mediul privat este întotdeauna insuficient raportat la nevoi, însă solicitanții care vin din toată țara, nu doar din Regiunea noastră, trebuie să țină cont că fondurile ne-rambursabile se alocă în anumite condiții, în anumite domenii. Aceste condiții se stabilesc pentru a încerca direcționarea finanțărilor către domeniile relevante de care are nevoie comunitatea, pentru o dezvoltare sustenabilă într-o piață concurențială europeană și un mediu de exploatare mondial. Din acest considerent, pentru mediul privat Uniunea Europeană ia în cal-

cul o tranziție în privința fondurilor alocate pentru mediul privat pe perioada următoare de finanțare, deoarece din forma de finanțare de acum care este preponderentă sub forma de granturi, se intenționează o alocare a lor majoritar prin instrumente financiare, adică credite, care pot fi însoțite sau nu de granturi.

Reporter: Cu ce rezultate a finalizat Agenția anul trecut și ce diferențe ați înregistrat față de rezultatele din anul precedent?

Simion Crețu: Anul 2025 a fost un an plin, în care toate programele noastre prin care gestionăm proiecte europene și activitatea aferentă lor s-a derulat destul de bine. Interacțiunea cu beneficiarii, solicitanții de fonduri, cetățenii, partenerii naționali și internaționali, a fost constantă pe parcursul anului. Am venit în sprijinul celor ce au nevoie de serviciile noastre pentru a îmbunătăți nivelul de absorbție a fondurilor europene, gradul de informare privind impactul acestora în societate, dar și despre oportunitățile și programele europene existente.

Concret, în cadrul Programului Regiunea Centru 2021-2027, până în prezent s-au lansat 32 apeluri de finanțare cu o alocare totală de aproape 1,32 miliarde euro (95% din alocarea totală PR Centru) din care FEDR - 1.096,61 milioane euro. Dintre acestea, 26 apeluri sunt închise, 10 apeluri sunt în derulare (3 Instrumente Financiare și 3 la apel 2). Mai avem 4 apeluri pentru care ghidurile sunt sau au fost în consultare publică și care urmează să fie lansate (o alocare totală de 36,24 milioane euro), respectiv 8 apeluri cu ghiduri în elaborare cu o alocare totală de 62,11 milioane euro.

Situația proiectelor depuse în cadrul apelurilor lansate la data de 30 ianuarie 2025 este următoarea:

- 1756 proiecte depuse cu o

(continuare în pagina 43)

(urmare din pagina 42)

valoare totală de 3.172 milioane euro, din care suma solicitată este de 2.233 milioane euro;

- 598 proiecte contractate cu o valoare totală de 1.513 milioane euro, din care 1.051 milioane euro suma solicitată;

- 121 proiecte în contractare cu o valoare totală de 235,67 milioane euro, din care 155,36 milioane euro suma solicitată;

- 558 proiecte admise ETF/lista de rezerva cu o valoare totală de 537,12 milioane euro, din care 380,28 suma solicitată;

- 46 proiecte de evaluat ETF/in ETF, cu o valoare totală de 217,68 milioane euro, din care 165,11 lei suma solicitată.

Situația implementării PR Centru din punct de vedere financiar, la data de 30.01.2026, se prezintă astfel:

- 669 cereri de rambursare/plata /prefinantare depuse, în valoare de aproximativ 274 milioane euro;

- 2164 proceduri de achiziție și acte adiționale depuse spre verificare;

- valoarea decontată beneficiarilor - 204,88 milioane euro.

Față de anul anterior, în 2025 am lansat nouă apeluri, s-au depus 192 noi proiecte, 401 proiecte au trecut etapele de evaluare fiind contractate și alte 92 proiecte în contractare.

În cadrul PTJ pe apelul adresat IMM-urilor s-au depus 87 proiecte care vizează realizarea de investiții în județul Mureș, cu o valoare totală de 1.401.942.447,13 lei, din care valoarea totală solicitată a fost de 824.102.665,15 lei, ceea ce reprezintă 197,41% din valoarea alocată apelului respectiv. Au fost semnate 38 contracte de finanțare pe acest apel, cu o valoare totală de 500.002.316,75 lei, din care valoarea finanțării nerambursabile solicitate este de 291.333.791,18 lei, ceea ce reprezintă un grad de acoperire de 69,79%.

Ulterior, în septembrie 2025,

AM PTJ a relansat apelul de proiecte aferent componentei "Investiții pentru dezvoltarea IMM care sprijină creșterea durabilă și crearea de locuri de muncă - relansare", perioada de depunere fiind 01 noiembrie 2025 - 28 februarie 2026. Până la data de 31.12.2025, în cadrul acestui apel adresat IMM-urilor, s-au depus 18 proiecte care vizează realizarea de investiții în județul Mureș, cu o valoare totală de 306.433.057,45 lei și cu o valoare totală solicitată de 187.853.348,06 lei, ceea ce reprezintă 215,49% din valoarea alocată apelului respectiv.

În cadrul apelului destinat ecologizării și reconversiei imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare, până la data încheierii acestuia, s-au depus 4 proiecte, cu o valoare totală de 78.285.609,50 lei și cu o valoare totală solicitată de 67.533.356,00 lei, ceea ce reprezintă 171,51% din valoarea alocată apelului respectiv. La începutul acestui an a fost semnat un contract de finanțare cu UAT Sovata.

În aprilie 2025 AM PTJ a lansat apelul de proiecte în cadrul acțiunii "Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatu-

lui" - componenta "Sprijin pentru creșterea durabilă a microîntreprinderilor și crearea de locuri de muncă", perioada de depunere fiind 30 iulie 2025 - 30 noiembrie 2025. În cadrul apelului adresat microîntreprinderilor s-au depus 259 proiecte care vizează realizarea de investiții în județul Mureș, cu o valoare totală de 431.390.784,40 lei și cu o valoare totală solicitată de 319.835.635,24 lei, ceea ce reprezintă 287,19% din valoarea alocată apelului respectiv.

În cadrul Programului Sănătate, până la finalul anului 2025 Autoritatea de Management a Programului Sănătate repartizase, către ADR Centru, 47 de contracte de finanțare încheiate în cadrul Priorităților 1, 2, 3, 4 și 7 ale programului, cu o valoare totală de 633.926.187,63 lei.

ADR Centru a procesat, în cursul anului 2025, cereri de rambursare în valoare de cca. 94 milioane lei. Față de anul precedent, ritmul implementării proiectelor a crescut atât din punct de vedere tehnic cât și financiar.

Reporter: Ce proiecte au fost depuse în 2025 pentru atragerea de fonduri din bugetul 2021-2027?

Simion Crețu: În cadrul Programului Regiunea Centru, cele 192 de proiecte s-au depus pe axele lansate în cursul anului 2025. Mai jos este o serie a acestor apeluri lansate anul trecut, precum și perioada de depunere:

- Instrumentul financiar Garanții IMM din cadrul PR Centru (perioadă depunere: 19 decembrie 2025 - 30 ianuarie 2026)

- Instrumentul financiar pentru Eficiență energetică a clădirilor (perioadă depunere: 28.11.2025 - 29.12.2025);

- Dezvoltarea capacităților publice de CDI (perioadă depunere: 19.12.2025 - 19.05.2026);

- 1.3.1 Trecerea de la idee la piața - sprijin pentru IMM (perioadă depunere: 16.12.2024 - 16.06.2025);

- 1.5.1 Incubatoare și acceleratoare de afaceri (perioadă depunere: 11.08.2025 - 10.12.2025);

- 2.1.1 Comunități digitale pentru o regiune inteligentă - soluții digitale (perioadă depunere: 20.08.2024 - 20.02.2025);

- 5.1 Investiții în modernizarea infrastructurii rutiere de

(continuare în pagina 44)

(urmare din pagina 43)

importanță regională pentru asigurarea conectivității la rețeaua TEN-T - Apel 2 (perioadă depunere: 27.10.2025 - 19.12.2025);

- 3.4 Investiții în infrastructură verde și albastră în mediul urban regional - orașe Apel II (perioadă depunere: 17.11.2025 - 17.04.2026);

- 5.2 Descongestionarea traficului din jurul marilor municipii (reședințe de județ) - Apel 2 (perioadă depunere: 22.09.2025 - 23.02.2026);

- 4.2 Dezvoltarea mobilității urbane durabile în orașele Regiunii Centru (inclusiv Zone Funcționale Urbane) - Apel 2 (perioadă depunere: 01.09.2025 - 28.11.2025);

- 3.3 Investiții în infrastructură verde și albastră în mediul urban regional - APEL PENTRU MUNICIPII - Apel 2 (perioadă depunere: 28.07.2025 - 28.01.2026);

- 8.1 Dezvoltare urbană integrată prin regenerarea spațiilor publice, punerea în valoare a patrimoniului, infrastructurii culturale și a potențialului turistic din municipiile Regiunii Centru -Apel 2 (perioadă depunere: 30.06.2025-27.02.2026);

- 4.1 Dezvoltarea mobilității urbane durabile în Municipiile Regiunii Centru - Apel 2 (perioadă de-punere: 16.06.2025 - 31.12.2025);

- 8.2 Dezvoltare urbană integrată în orașele Regiunii Centru (perioadă depunere: 29.02.2024-28.03.2025);

Pentru programele Tranziție Justă și Sănătate, răspunsul a fost oferit la întrebarea anterioară.

Reporter: Ce proiecte se află în aprobare/derulare în regiune?

Simion Crețu: Prin Programul Regiunea Centru 2021-2027 avem în derulare aproape 600 contracte de finanțare pe toate prioritățile de investiții. Acestea vizează următoarele domenii:

- cercetarea, dezvoltarea și transferul tehnologic de la nivel regional în domeniile de specializare inteligente regionale;

- dezvoltarea IMM-urilor regionale;

- digitalizarea serviciilor publice locale și a IMM-urilor;

- eficiență energetică pentru clădirile rezidențiale și clădirile publice de la nivel regional;

- infrastructură verde și albastră;

- mobilitate urbană durabilă;

- modernizarea infrastructurii de transport județene;

- infrastructura educațională pe toate palierele de învățământ;

- dezvoltarea turismului durabil și a patrimoniului natural în zonele rurale;

- susținerea regenerării urbane, a conservării patrimoniului și dezvoltării infrastructurilor de turism și culturale din zonele urbane de la nivel regional.

La acestea se adaugă alte 34 de contracte de finanțare în derulare pentru dezvoltarea IMM-urilor cu activități în județul Mureș - prin Programul PTJ, respectiv un proiect semnat cu UAT Sovata pentru eco-logizarea și reconversia unor imobile afectate din localitate. Alte 40 de proiecte aferente microîntreprinderilor și 1 proiect aferent IMM, depuse pe PTJ, se află în acest moment în etapa de contractare/aprobare.

În cadrul Programului Sănătate sunt în derulare, la nivelul regiunii, următoarele proiecte:

- Prioritatea 1: Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară, a serviciilor oferite în regim ambulatoriu și îmbunătățirea și consolidarea serviciilor pre-

ventive - 12 beneficiari;

- Prioritatea 2: Servicii de reabilitare, paliative și spitalizări pentru boli cronice adaptate fenomenului de-mografic de îmbătrânire a populației, impactului dizabilității și profilului de morbiditate - prioritate mul-tifond - 1 beneficiar;

- Prioritatea 3: Creșterea eficienței și rezilienței sistemului medical în domenii critice, de importanță strategică cu impact transversal asupra serviciilor medicale și asupra stării de sănătate - 9 beneficiari;

- Prioritatea 4: Investiții în infrastructuri spitalicești și sanitare - 5 beneficiari;

- Prioritatea 7: Oncologie și Transplant - 12 beneficiari.

Reporter: Care este valoarea fondurilor UE atrase în 2025 prin Agenția pe care o reprezentați?

Simion Crețu: Pe parcursul anului 2025, fondurile atrase în Regiunea Centru s-au regăsit în proiectele contractate prin PR Centru, PTJ și Sănătate. Situația implementării PR Centru din punct de vedere financiar, la data de 30.01.2026, se prezintă astfel: 669 cereri de rambursare/plată /prefinanțare depuse, în valoare de aproximativ 274 milioane Euro. Valoarea decontată beneficiarilor a fost de 204,88 milioane euro, ceea ce reprezintă un grad de absorbție de 16% din fondurile europene nerambursabile alocate prin program.

În ceea ce privește implementarea Programului Tranziție Justă la nivelul județului Mureș, OI ADR Centru, din punct de vedere financiar, a înregistrat, la data de 30.01.2026, 146 cereri de rambursare/plată /prefinanțare depuse, în valoare de aproximativ 17,15 milioane euro, cu o valoare decontată beneficiarilor de aproximativ 10,89 milioane euro, în acest caz gradul de absorbție fiind aproximativ de 17%.

În cadrul Programului Sănă-

(continuare în pagina 45)

(urmare din pagina 44)

tate, rata de absorbție a fondurilor alocate pe priorități este de 31%, la finalul anului 2025. Cu excepția proiectelor contractate în cadrul Priorității 2, pentru care contractele de finanțare au fost încheiate, în marea majoritate la finalul anului 2025, și care totalizează cel mai mare buget în raport cu proiectele contractate în cadrul celorlalte Priorități, ratele de absorbție variază între 14% și 56%.

Ținta de absorbție pentru anul 2025, alocată OI ADR Centru de AM PS a fost de 82,77 milioane lei. Până la finalul anului 2025, OI ADR Centru a procesat cereri de rambursare în valoare totală de 94.194.722,28 lei, reprezentând 114% din ținta de absorbție alocată pentru anul 2025.

Reporter: Ce estimări aveți pentru acest an?

Simion Crețu: În cadrul PR Centru 2021-2027, pentru anul 2026 urmărim lansarea tuturor apelurilor, care au fost prevăzute în program și care încă nu au fost lansate. De asemenea, până la finalul anu-

lui, intenționăm să depășim 90% grad de contractare din bugetului regional alocat programului. Din punct de vedere financiar ne dorim să decontăm către beneficiari fonduri în valori ce reprezintă minim 20% din alocarea programului.

Pentru PTJ, Autoritatea de Management (MIPE) intenționează ca, pe parcursul acestui an, să mai lanseze încă cinci apeluri de finanțare, pentru județele incluse în program. Aceste apeluri vor finanța proiectele depuse pentru dezvoltarea întreprinderilor și antreprenorialului care contribuie la obiectivele platformei STEP; energie regenerabilă pentru gospodărie; dezvoltarea și dotarea centrelor de formare profesională; menținerea forței de muncă înalt calificate; transport public. Noi, în calitate de Organism Intermediar, ne dorim în primul rând să contractăm cât mai mult din bugetul disponibil la nivel regional pentru apelurile lansate și apoi să sprijinim beneficiarii proiectelor contractate să implementeze cu succes aceste proiecte.

O parte însemnată a proiectelor contractate în 2024-2025 prin Programul Sănătate se vor finaliza în anul 2026 și, astfel, anticipăm o creștere a numărului și valorii cererilor de plată și rambursare pe care beneficiarii le vor transmite către noi ADR Centru (OI) și, respectiv, către Autoritatea de Management.

Reporter: Mulțumesc!

